

Vyjádření vedoucího práce k diplomové práci Lucie Kvočákové

Anton Jaszusch. Umelec jako nástroj mocenských vztahov, FFUK Praha 2016

Autorka zvolila příklad Antona Jaszuscha k prokázání mocenských vztahů různých forem nacionalismů, slovenského, maďarského, ale také československého (jak autorka správně uvádí, vlastně českého). Tento pohled dynamizuje naše pochopení složité a dnes jakoby z hlediska výkladu uzavřené osobnosti Jaszuscha, ale také reviduje koncept tzv. košické moderny. Autorka sleduje konstrukci národních identit československé a slovenské a zejména pak konstrukci „československého“, „slovenského“ a maďarského umělce. Lucia pracuje s množstvím literatury a dokumentů a ukazuje na příkladu textů Tomáše Štrausse, jak se vytváří mýtus o umělci, nadto nedoložený ani odkazy v literatuře a ani v dochovaných pramenech. Zvláště skvělá je analýza fenoménu, doslova mýtu Košická moderna, která není pouze o tomto jevu, ale také o tom, „jak psát dějiny moderního umění na Slovensku“ (s. 29-42). Analýzy ohlasů Jaszuschova díla v Československu (Košice, Bratislava, Praha) jsou založeny na precizním čtení kritiky a ohlasů, a na identifikaci politického pozadí listů a jejich vydavatelů. Po vídeňské arbitráži 1938, kdy se Košice staly součástí Horthyovského Maďarska, začíná celý kolotoč „přivlastnění“ znova, jak píše Lucia (64-65). Případ se až humorně zauzluje v roce 1958, kdy Jaszusch představil soubornou výstavu v Bratislavě, která ovšem byla kritizována jako akt provokace proti „základům nové výtvarné kultury“ (Štrauss). (s. 69). V reakci malíř namaloval a v roce 1962 vystavil reinterpretace obrazů z let 1920-1924. Stálo by za to sledovat důvod tohoto kroku, zda nové obrazy na stará témata měly dovysvětlit poselství mesianisticko-apokalyptických obrazů 20. let. Malíř si tentokrát přivlastnil sám sebe, a bohužel se nedozvíme, jak na takové sebevykrádání reagovala kritika.

Lucia napsala práci výtečnou, objevnou a dobře promyšlenou. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení: výborně.

V paraze 8. 9. 2016

prof. Vojtěch Lahoda